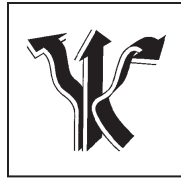

Міжрегіональна Академія управління персоналом
Українсько-Азербайджанський інститут соціальних наук
і самоврядування Г. А. Алієва
Міжнародна Кадрова Академія
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Всеукраїнська Академія наук публічного управління

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 4

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Українське суспільство: контури інновацій”
м. Київ, МАУП, 30 березня 2017 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 22.02.17)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 4: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Українське суспільство:
контури інновацій”, 30 березня 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова)
[та ін.]. — 2017. — 348 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Яровой Тихон Сергійович

Парламентаризм як засіб розвитку демократії
та формування інституту державної служби 261

МОЛОДІ ВЧЕНІ

Жук Андрій Михайлович

Особливості розуміння “регіоналізму” в європейському союзі та Україні..... 265

Зубков Станіслав Володимирович

Методи інформаційних технологій в задачах управління медичним закладом..... 267

Картавцева Юлія Валеріївна

Захист прав інтелектуальної власності в умовах розвинутого соціуму..... 270

Климков Іван Ілліч

Інформаційно-комунікативні технології як основа
інноваційної політики держави 273

Кривоберець Марина Миколаївна

Сучасні орієнтири розвитку рекреаційного туризму в Україні..... 276

Ладнюк Максим Олександрович

Морально-ідейні цінності і переконання як чинник
інституційних перетворень в Україні..... 279

Лебеденко Сергій Борисович

Політична культура США. Уроки для українського суспільства 281

Лучка Ігор Юрійович

Ділова репутація суб'єкта господарювання в умовах розвинутого соціуму 284

Мурашев Сергей Павлович

Современная проблематика государственного управления
природопользованием в автотранспортном комплексе 287

Павленко Олександр Вікторович

Колективна власність в контексті розвинутого соціуму..... 289

Падун Наталія Петрівна

Мотиваційні аспекти у сфері економіки — важливий фактор продуктивної
виробничої діяльності в умовах ринку..... 293

Пастернак Андрій Олександрович

Особливості конституювання прав людини в контексті розвитку
демократичної, правової, суверенної держави..... 298

Рибка Андрій Олександрович

Генезис теорії людського капіталу 302

Савенок Вячеслав Володимирович

Планування території адміністративного району як ефективний
засіб державного регулювання її використання..... 305

Сопова Дана Олегівна

Філософський аспект академічної чесності
як проблеми інноваційного суспільства 308

Стефен Сінікієм Азаїкі

Міжнародні аспекти подолання бідності:
уроки для Нігерії та України..... 311

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ РОЗВИНЕНОГО СОЦІУМУ

Створення ефективної системи захисту прав суб'єктів господарювання інтелектуальної власності є складною задачею, для вирішення якої має бути використано інструментарій відповідної складності. В якості такого роду інструментарію може бути запропоновано системний підхід, зокрема, системний аналіз. За його допомогою визначається перелік засобів, за допомогою яких можна побудувати бажану систему — у нашому випадку — ефективну систему захисту права інтелектуальної власності суб'єктів господарювання.

Наявність такої системи в Україні сприятиме укріпленню інноваційної моделі її розвитку, модернізації виробництва, підвищенню конкурентоспроможності в рамках світової економіки. Адже не є таємницею те, що сьогодні явища недобросовісної конкуренції та свідомого порушення прав інтелектуальної власності становлять окрему проблему для України. Проблему для розвитку міжнародної торгівлі, міжнародно-правових відносин у цілому [1].

Аналіз відносин, що складаються в процесі захисту прав інтелектуальної власності суб'єктів господарювання, дослідження цих відносин як системи, дозволяє виділити низку її компонентів, що працюють на цілі зазначеного захисту. Це, перш за все, сукупність певних правових норм, що регламентують відносини у цій сфері, а також органи, які розглядають справи з відповідних відносин (порушень прав інтелектуальної власності суб'єктів господарювання). Зрозуміло, що до зазначеної системи відносяться і інші засоби — компоненти системи, що “працюють” на її цілі. Прикладом може бути якість забезпечення виконання прийнятих рішень щодо поновлення прав інтелектуальної власності, відшкодування збитків; рівень правової культури, якість підготовки працівників органів, які розглядають справи з порушень прав інтелектуальної власності; рівень корупції у цих органах тощо.

Виявлення та наступне вдосконалення засобів захисту прав інтелектуальної власності суб'єктів господарювання (їх оптимізація) — мають забезпечити ефективність цього захисту.

Основними засобами посилення захисту прав інтелектуальної власності суб'єктів господарювання, є певні правові норми, що регламентують відносини у цій сфері, в т. ч. юридичну (господарсько-правову) відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності суб'єктів господарювання, а також органи, які розглядають справи з відповідних відносин (порушень прав інтелектуальної власності суб'єктів господарювання).

Сукупність згаданих правових норм, а також органи, які розглядають справи з відповідних відносин можна позначити як відповідний господарсько-правовий механізм. Перша складова зазначеного господарсько-правового механізму — це сукупність певних правових норм, що регламентують відносини у сфері інтелектуальної власності. Правовою основою цих відносин є Конституція України, закони України: “Про захист від недобросовісної конкуренції”, “Про авторське право і суміжні пра-

ва”, “Про охорону прав на винаходи і корисні моделі”, “Про охорону прав на промислові зразки”, “Про охорону прав на знаки для товарів і послуг”, “Про охорону прав на сорти рослин”, кодекс України про адміністративні правопорушення тощо. Це також закони (положення) про Антимонопольний комітет України, Міністерство освіти і науки України, Міністерство внутрішніх справ України, Службу безпеки України, Державну митну службу України та ін. особливе місце в зазначеній сукупності правових норм, що регламентують відносини у сфері інтелектуальної власності, є юридична відповідальність. Відповідальність звично визначають як граничну величину майново-примусового впливу на правопорушника, який може застосовувати до нього кредитор, господарський суд чи суд загальної юрисдикції. Розрізняються різні види юридичної відповідальності. Це відповідальність адміністративна, кримінальна (кримінально-правова), цивільно-правова та господарсько-правова. Щодо двох останніх видів відповідальності, то цивільно-правова (як в цілому і господарсько-правова відповідальність) має компенсаційний характер. Сутність компенсаційної функції цивільно-правової відповідальності полягає у відновленні порушеного правопорушенням майнового стану потерпілого шляхом застосування на його користь компенсаційних майнових санкцій, стягуваних з порушника.

Господарсько-правова відповідальність — це різновид юридичної відповідальності за порушення права володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, в даному випадку результатами інтелектуальної, творчої діяльності, невиконання або неналежне виконання зобов’язань у цій сфері суб’єктами господарської діяльності. Це недобросовісна конкуренція у сфері господарювання шляхом порушення прав інтелектуальної власності, неправомірне використання ділової репутації суб’єкта господарювання, неправомірне збирання, розголошення та використання відомостей, що є комерційною таємницею тощо. Відповідальність у цьому разі має особливий предмет регулювання — господарські правопорушення прав інтелектуальної власності. Господарські правопорушення в сфері інтелектуальної власності — це протиправна дія або бездіяльність суб’єкта господарських відносин, яка не відповідає нормам господарського права, не узгоджується з юридичними обов’язками зазначеного суб’єкта, порушення суб’єктивних прав інтелектуальної власності іншого учасника відносин або третіх осіб.

Однією з форм господарсько-правової відповідальності є відповідальність економічна. Вона застосовується у формі певної системи економічних (майнових) санкцій, передбачених або дозволених нормами господарського законодавства. Господарюючи суб’єкти як організації можуть нести лише матеріальні витрати як відповідальність (примусові виплати, неодержання належних сум, зменшення майна, в результаті відшкодування збитків і т. п.). Серед економічних форм господарсько-правової відповідальності важливе місце посідають так звані штрафні санкції: неустойка, штраф, пеня.

Відповідальність можна визначити, як граничну величину майново-примусового впливу на правопорушника, який може застосовувати до нього кредитор, господарський суд чи суд загальної юрисдикції.

Аналіз відповідного законодавства свідчить, що інститут юридичної (господарсько-правової) відповідальності за порушення прав у сфері інтелектуальної власності є достатньо розвиненим.

Щодо другої складової господарсько-правового механізму захисту інтелектуальної власності, то це, як зазначалось, структура відповідних державних органів, які забезпечують контроль, охорону і захист прав у сфері інтелектуальної власності, включаючи судові, здійснення судочинства.

Згідно з Законом України № 1402-VIII “Про судоустрій і статус суддів”, прийнятим 2 червня 2016 року [2], протягом року після початку його дії в країні повинен бути створений Вищий суд з питань інтелектуальної власності.

В той же час деякі експерти вважають, що створення Вищого суду швидше за все, не призведе до скорочення витрат сторін на розгляд справ з інтелектуальної власності: Закон не зобов’язує суддів мати або отримувати додатково технічну освіту, а значить, як і раніше, потрібно буде проводити судові експертизи в кожній справі [3, 4].

Закордонний досвід свідчить якраз про те, що наявність технічної освіти у суддів Вищого суду була б доцільною і логічною. Практично у всіх патентних судах іноземних держав така вимога для суддів існує, що значно економить гроші і час сторін у процесі. Наприклад, в Німеччині до складу суддівського корпусу Федерального патентного суду входять так звані “технічні судді” (*technische Richter*), які мають технічну і юридичну освіту. Судді патентних судів Великобританії та Швейцарії також повинні мати дві освіти: юридичну і технічну [3, 4].

В той же час ефективність порядку здійснення судочинства визначається, на нашу думку, не тільки професійністю суддів, скороченням витрат на ведення судових тяжб, але й (як вказувалось вище) такими властивостями судочинства як справедливості та некорупційності. І тут виникає багато питань, оскільки проблема справедливості судових рішень, некорупційності суддів не вирішена в країні в цілому. Це одна з найбільш глобальних і болючих проблем України.

Створення ефективної системи захисту прав суб’єктів господарювання інтелектуальної власності сприятиме укріпленню інноваційної моделі розвитку України, модернізації виробництва, підвищенню конкурентоспроможності в рамках світової економіки.

Джерела

1. Михайлов І. Є. Интеллектуальная собственность в Украине и в мире. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://omr.gov.ua/ru/essential/52397/>
2. Закон України від 2 червня 2016 року № 1402-VIII “Про судоустрій і статус суддів”, (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст. 545).
3. Ковальова М. В. Деякі особливості патентної охорони промислової власності в Україні та в Європейському Союзі // Часопис Київського університету права. — 2013. — № 2. — С. 238–240.
4. Коваль М. Чим буде корисний Вищий суд з питань інтелектуальної власності. Українські перспективи і досвід іноземних держав. // Погляд. 8 серпня 2016 р.